מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את מבנה הפירמידה ההפוכה בכתבה החדשותית
- לתרגל כתיבת ליד, כותרת וציטוט מהיצירה כ'מקור'
- לזהות מלכודות נפוצות בכתיבת כתבה שיתופית

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנת המדריך

1. א – כותרת וכותרת משנה
2. א – עד 40 מילים
3. א – לשמש כ'מקור' שמעניק אמינות
4. א – עד 8 מילים
5. א – לכתוב סיכום עלילה במקום כתבה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – זה המידע המרכזי שהקורא צריך לדעת מיד בתחילת הכתבה.
2. לא נכון – צריך להוסיף פרשנות ולשמור על קול כתיבה מוביל משלכם.
3. לא נכון – זה החלק שיורד ראשון אם מקצרים, המידע החשוב נמצא בליד ובגוף.
4. נכון – כך הקורא מבין מי מדבר ולמה הציטוט מהימן.
5. לא נכון – הכתבה השיתופית צריכה לשלב את כל היצירות של הצוות.

חלק ג' – השלימו את המשפט

1. ליד
2. מקור
3. 8
4. פחות
5. שני

חלק ד' – התאימו מושג להגדרה

- 1 – ד (משפט קצר שמושך את תשומת הקורא)
- 2 – ה (משפט שמסביר ומחבר את הכותרת לנושא)
- 3 – ב (פסקת הפתיחה שעונה על מי מה מתי איפה למה ואיך)
- 4 – ג (פירוט האירועים והציטוטים מהיצירות)
- 5 – א (הקשר רחב ופרטים נוספים שנחתכים ראשונים אם מקצרים)

חלק ה' – סדרו את שלבי הפירמידה ההפוכה

1. כותרת וכותרת משנה
2. הליד
3. גוף הכתבה
4. רקע ופרטים

חלק ו' – תרגול כתיבה

1. כותרת קצרה עם פועל פעיל בזמן הווה, כותרת משנה שמחברת לנושא הצוות בלי לחשוף הכל
2. פסקה קצרה שעונה על כל השאלות ומרמזת על הקשר בין היצירות, בלשון עיתונאית

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה על מי מה מתי איפה למה ואיך, עד כ-40 מילים
- משמש כ'מקור' שמעניק אמינות ומלווה בפרשנות של הכותבים
- תלוי בתשובת התלמיד, חשוב שיסבירו איך המושג עוזר להבין את היצירה

טיפים להפעלה:

- אפשר לעבוד בזוגות או בקבוצת עיתון שלמה לפי היצירות שנבחרו
- מומלץ להציג דוגמה אחת לכותרת וליד לפני הכתיבה העצמאית
- לוודא שכל תלמיד תורם לפחות מקור אחד מתוך יצירה שקרא

דף תרגול: הכתבה החדשותית המרכזית

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נתרגל את מבנה הכתבה החדשותית המרכזית בעיתון הספרותי השיתופי - מהכותרת ועד הרקע, דרך הליד והמקורות מתוך היצירות.

1 חלק א' – הבנת המדריך

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי הקומה הרחבה ביותר בפירמידה ההפוכה?

א) כותרת וכותרת משנה ב) רקע ופרטים ג) גוף הכתבה ד) הליד

2. כמה מילים בערך צריך להיות הליד?

א) עד 40 מילים ב) עד 100 מילים ג) עד 10 מילים ד) אין הגבלה

3. מה תפקיד הציטוט מהיצירה בכתבה?

א) לשמש כ'מקור' שמעניק אמינות ב) להחליף את הכותרת ג) לתאר את הרכיב החזותי

ד) לסיים את הכתבה

4. כמה מילים מומלץ שתהיה הכותרת הראשית?

א) עד 8 מילים ב) עד 20 מילים ג) עד 3 מילים ד) אין הגבלה

5. מה הטעות הנפוצה ביותר שיש להימנע ממנה לפי המדריך?

א) לכתוב סיכום עלילה במקום כתבה ב) לכתוב כותרת קצרה ג) להשתמש בציטוט קצר

ד) לשלב מושג ספרותי

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הליד צריך לענות על השאלות מי, מה, מתי, איפה, למה ואיך.	☐	☐
2	מותר לבנות כתבה שלמה רק מציטוטים ארוכים בלי פרשנות.	☐	☐
3	בחלק 'רקע ופרטים' נמצא המידע הכי חשוב בכתבה.	☐	☐
4	מומלץ להציג את הדובר או הדמות לפני הצגת הציטוט.	☐	☐
5	אפשר לכתוב כתבה שעוסקת רק ביצירה אחת ולהתעלם מהשאר.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המשפט

השלימו את המילה החסרה.

1. ה_____ הוא הפסקה החשובה ביותר בכתבה, עד כ-40 מילים.

2. בכתבה עיתונאית, _____ מעניק אמינות לכתבה.

3. הכותרת הראשית צריכה להיות קצרה וכוללת עד _____ מילים.

4. בגוף הכתבה כותבים מהחשוב אל ה _____ חשוב.

5. לפחות _____ מושגים ספרותיים צריכים להופיע בכתבה בצורה טבעית.

4 חלק ד' – התאימו מושג להגדרה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כותרת	___	**א.** הקשר רחב ופרטים נוספים שנחתכים ראשונים אם מקצרים
2. כותרת משנה	___	**ב.** פסקת הפתיחה שעונה על מי מה מתי איפה למה ואיך
3. ליד	___	**ג.** פירוט האירועים והציטוטים מהיצירות
4. גוף הכתבה	___	**ד.** משפט קצר שמושך את תשומת הקורא
5. רקע ופרטים	___	**ה.** משפט שמסביר ומחבר את הכותרת לנושא

5 חלק ה' – סדרו את שלבי הפירמידה ההפוכה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	גוף הכתבה
☐	רקע ופרטים
☐	כותרת וכותרת משנה
☐	הליד

6 חלק ו' – תרגול כתיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו כותרת ראשית בת עד 8 מילים ליצירה שבחרתם, בפועל פעיל ובזמן הווה, וכותרת משנה שמסבירה אותה.

2. כתבו ליד שלם (עד 40 מילים) לכתבה על היצירות שבחרתם, כולל התשובות לשאלות מי מה מתי איפה למה ואיך, ורמז לקשר בין היצירות.

כרטיס יציאה

מה חייב לכלול הליד?

מהו תפקיד הציטוט מהיצירה בכתבה שלכם?

אילו שני מושגים ספרותיים בחרתם לשלב בכתבה, ולמה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀